

III. Os Orzamentos da Xunta de Galicia para o ano 2009

1.- O ESCENARIO ORZAMENTARIO.

O escenario orzamentario do ano 2009 está elaborado nun contexto económico e financeiro que ven claramente marcado polas incertezas manifestadas sobre o crecemento da economía mundial, derivadas do endurecemento da crise financeira internacional, que motiva unha revisión á baixa do crecemento da maioría das economías occidentais. Este contexto económico fai que as estimacións orzamentarias se definan nun marco de austeridade presupuestaria, tendo como obxectivo primordial favorecer a creación de emprego, garantir o desenvolvemento das políticas sociais e mitigar os efectos da crise sobre a actividade económica.

O total de gastos non financeiros do orzamento consolidado ascenden a 11.426,4 millóns de euros, incrementándose no seu conxunto na porcentaxe do 4,2 % respecto ao exercicio anterior (uns 465,6 millóns de euros).

CADRO 1. GASTOS NON FINANCEIROS

ORZAMENTO CONSOLIDADO	2009	%	% A 2009-08	A 2009-08
GASTOS DE PERSOAL	3.691.9	32.3	7.2	247.9
GASTOS CORRENTES EN BENS E SERVIZOS	1.416.3	12.4	5.1	68.3
GASTOS FINANCEIROS	147.8	1.3	0.9	1.3
TRANSFERENCIAS CORRENTES	3.267.6	28.6	2.5	78.6
GASTOS POR OPERACIÓNS CORRENTES	8.523.5	74.6	4.9	396.1
FONDO DE CONTINXENCIA E OUTROS IMPREV.	98.8	0.9	51.8	33.7
INVESTIMENTOS REAIS	1.439.0	12.6	4.1	56.8
TRANSFERENCIAS DE CAPITAL	1.365.1	11.9	-1.5	-21.0
GASTOS POR OPERACIÓNS DE CAPITAL	2.804.1	24.5	1.3	35.8
TOTAL GASTOS NON FINANCEIROS	11.426.4	100.0	4.2	465.6

Millóns de €

Os gastos por operacións correntes (excluído o fondo de continxencia) no seu conxunto moderan o seu crecemento, situado no 4,9% (catro puntos menos que no orzamento anterior), como consecuencia da política de austeridade motivada por un descenso nos ingresos correntes dun 1,8% con respecto ao ano 2008 e polo necesario esforzo inversor a realizar no orzamento.

Estes gastos por operacións correntes ascenden a 8.523,5 millóns de euros e o seu crecemento está asociado ao funcionamento dos servizos públicos básicos (emprego, educación, sanidade e servizos sociais) que teñen unha clara incidencia nos gastos de persoal, bens e servizos e transferencias correntes.

Dentro destes gastos por operacións correntes inclúense, por primeira vez neste exercicio, os gastos de persoal e bens correntes e servizos derivados da integración das fundacións hospitalarias no orzamento consolidado. Deste xeito, illando o efecto que estes gastos supoñen, así como os gastos que pola súa propia natureza, non son claramente de carácter recorrente - os gastos derivados do proceso electoral no ano 2009 (8,4 millóns de euros) a estrutura comparativa en termos homoxéneos dos gastos non financeiros se establece no cadro nº 2 e sitúa o crecemento dos gastos de persoal no 5,7% respecto ao ano 2008 e os gasto de bens e correntes e servizos nun 2,5%.

CADRO 2. GASTOS NON FINANCEIROS: ESTRUCTURA EN TERMOS HOMOXÉNEOS

ESTRUTURA DO GASTO NON FINANCEIRO	2009	%	% A 2009-08	A 2009-08
GASTOS DE PERSOAL	3,691.9	32.3	5.7	199.5
GASTOS CORRENTES EN BENS E SERVIZOS	1,416.3	12.4	2.5	34.8
GASTOS FINANCEIROS	147.8	1.3	1.2	1.8
TRANSFERENCIAS CORRENTES	3,267.6	28.6	4.7	147.6
GASTOS POR OPERACIÓNS CORRENTES	8,523.5	74.6	4.7	383.7
FONDO DE CONTINXENCIA E OUTROS IMPREV.	98.8	0.9	52.0	33.8
INVESTIMENTOS REAIS	1,439.0	12.6	4.1	57.0
TRANSFERENCIAS DE CAPITAL	1,365.1	11.9	-1.5	-20.9
GASTOS POR OPERACIÓNS DE CAPITAL	2,804.1	24.5	1.3	36.1
AXUSTES				-12.0
TOTAL GASTOS NON FINANCEIROS ORZAMENTO CONSOLIDADO	11,426.410		4.2	465.6

Millóns de €

Por último, o total de gasto non financeiro inclúe o que corresponden as infraestruturas xestionadas na actualidade en réxime concesional (autovía Santiago-Brión, Salnés e Barbanza: 22,5 millóns e 8,9 millóns da A-G 53).

O 74,6 % dos gastos non financeiros do orzamento corresponden a gastos por operacións correntes, o 0,9% a gastos incluídos no fondo de continxencia, e o 24,5 % está constituído por dotacións para operacións de capital.

Os ingresos non financeiros ascenden a 10.941,3 millóns de Euros, cunha diminución do 1,3% sobre o orzamento do ano 2008.

A estrutura orzamentaria destes ingresos, pon de manifesto a súa dependencia dos impostos indirectos e das transferencias correntes.

Neste senso, a diminución dos ingresos correntes é do 1,8% sobre o ano 2008, como consecuencia da caída dos ingresos tributarios (impostos

indirectos: IVA e Imposto de transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados) polo efecto do actual ciclo económico con caída no consumo e agravamento da situación do sector inmobiliario. Esta diminución dos ingresos correntes é matizada polo aumento do IRPF derivado do crecemento acadado nos últimos anos na actividade económica de Galicia.

As transferencias correntes representan o 52,9% dos ingresos non financeiros e redúcense un 1,8%. Maioritariamente a orixe destas transferencias procede do sistema de financiamento aprobado pola Lei 21/2001, do 27 de decembro.

CADRO 3. INGRESOS NON FINANCEIROS

ORZAMENTO CONSOLIDADO	2009	(%)	% A 2009-08	A 2009-08
IMPOSTOS DIRECTOS	1,515.9	13.9	11.1	151.7
IMPOSTOS INDIRECTOS	2,399.5	21.9	-10.8	-289.4
TAXAS, PREZOS PÚBLICOS E OUTRO INGRESOS	286.0	2.6	12.9	32.6
SUBTOTAL CAP. I, II e III	4,201.4	38.4	-2.4	-105.2
TRANSFERENCIAS CORRENTES	5,787.3	52.9	-1.8	-107.3
INGRESOS PATRIMONIAIS	54.4	0.5	129.5	30.7
INGRESOS CORRENTES	10,043.1	91.8	-1.8	-181.8
ALLEAMENTO DE INVESTIMENTOS	111.1	1.0	12.3	12.2
TRANSFERENCIAS DE CAPITAL	787.1	7.2	3.8	29.0
INGRESOS CAPITAL	898.2	8.2	4.8	41.2
TOTAL INGRESOS NON FINANCEIROS	10,941.3	100.0	-1.3	-140.6

Millóns de €

O aforro, como diferenza entre ingresos e gastos por operacións correntes (excluídos os gastos do fondo de continxencia) ascende a 1.519,6 millóns de euros e proporciona o 54,2% da capacidade de financiamento de operacións de capital.

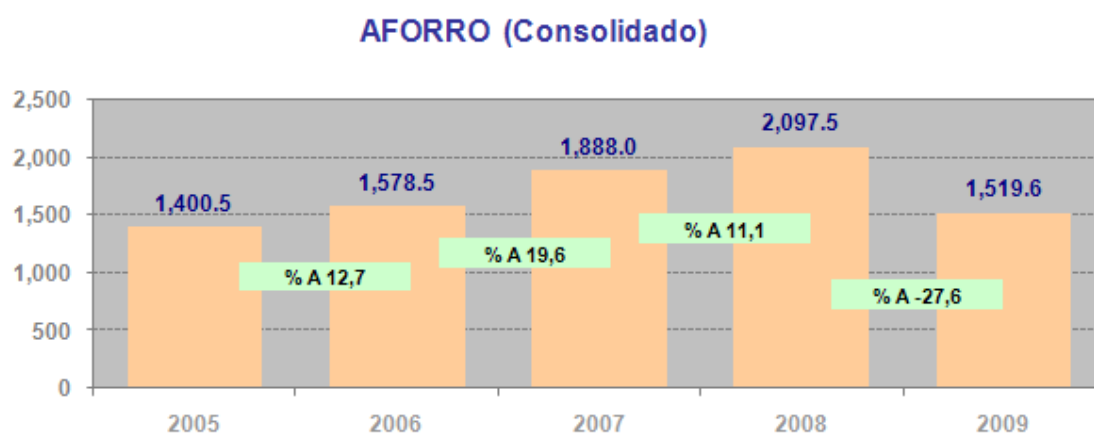
CADRO 4. EVOLUCIÓN DO AFORRO

ORZ. CONSOLIDADO	2009	%A 2009-08	A 2009-08
INGRESOS CORRENTES	10,043.1	-1.8	-181.8
GASTOS POR OPERACIÓNS CORRENTES	8,523.5	4.9	396.1
AFORRO	1,519.6	-27.6	-577.9

Millóns de €

O forte incremento no aforro no período 2006-2008 cun crecemento medio do 15,4% inverte a tendencia no actual exercicio como consecuencia da caída dos ingresos.

GRÁFICO 1. EVOLUCIÓN DO AFORRO

A dotación para investimento no orzamento consolidado cifranse en 1.439 millóns de euros, incrementándose un 4,1% (56,8 millóns de Euros), fronte ao 3,7% do orzamento de 2008.

CADRO 5. EVOLUCIÓN GASTOS POR INVESTIMENTO

	2009	(%) A 2009-08	A 2009-08
ADMINISTRACIÓN XERAL	1,142.6	3.5	38.7
ORGANISMOS AUTÓNOMOS	293.4	5.4	15.0
AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS	3.1	-	3.1
TOTAL	1,439.0	4.1	56.8

Millóns de €

As transferencias de capital que realiza a administración e os seus organismos autónomos para financiar investimentos doutros axentes da economía ascende a 1.365,1 millóns de euros.

CADRO 6: EVOLUCIÓN GASTO POR TRANSFERENCIAS DE CAPITAL

	2009	(%) A 2009-08	A 2009-08
ADMINISTRACIÓN XERAL	1,399.0	0.0	0.0
ORGANISMOS AUTÓNOMOS	191.2	-2.7	-5.2
AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS	6.6	-	6.6
TOTAL	1,365.1	-1.5	-20.8

Millóns de €

Os investimentos directos xunto coas transferencias de capital ascenden a 2.804,1 millóns de euros e supoñen o 24,5% dos gastos non financeiros.

O gasto por activos financeiros é de 120,5 millóns de Euros.

CADRO 7. AFORRO E INVESTIMENTO

ORZAMENTO CONSOLIDADO	2009	% A 2009-08	A 2009-08
AFORRO	1,519.6	-27.6	-577.9
INGRESOS DE CAPITAL	898.2	4.8	41.2
INVERSIÓN POR OPERACIÓNS DE CAPITAL	2,804.1	1.3	35.8
DÉFICIT POR OP. DE CAPITAL	1,905.9	-0.3	-5.4
FONDO DE CONTINXENCIA E OUTROS IMPREVISTOS	98.8	51.8	33.7
NECESIDADE (-) OU CAPACIDADE (+) DE FINANCIAMENTO	-485.1	-500.7	-606.2
VARIACIÓN ACTIVOS FINANCIEROS	-119.5	-1.3	1.5
OUTROS	6.5	-	6.5
ENDEBEDAMENTO NETO	598.1	-	598.1

Millóns de €

No marco da Lei xeral de estabilidade orzamentaria e nos Acordos sobre cuantificación do endebedamento polo Consello de Política Fiscal e Financeira, o orzamento 2009 presenta un endebedamento máximo do 1 % do PIB galego, que permite acadar un crecemento do gasto non financeiro do 4,2% lixeiramente expansivo, e que reforza o investimento, cun incremento do 4,1% respecto do ano 2008. Crecemento que, coa finalidade de reactivar a recuperación económica, se sitúa por riba do crecemento esperado do PIB para a economía galega (3,8%).

OBXECTIVO DE ESTABILIDADE ORZAMENTARIA PARA A COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA ANO 2009

CAPACIADADE (+) OU NECESIDADE (-) DE FINANCIAMENTO

*(% DO PIB)

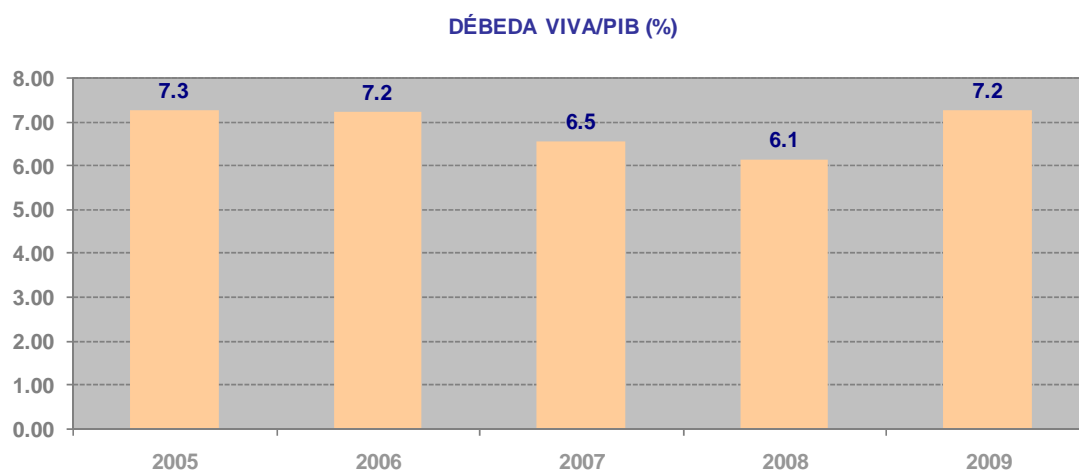
2009
1

*O Obxectivo inclúe o déficit adicional por investimentos a que se refire o artigo 3.1 da LO 5/2001

O endebedamento neto para financiar o volume de gastos de capital se sitúa en 598,1 millóns de Euros e supón o 21,3% do total do investimento por operacións de capital do orzamento consolidado

Os ratios de Débeda viva neste orzamento, como consecuencia do incremento do endebedamento neto autorizado, pasan de representar o 6,1% do PIB no 2008 ao 7,2% no 2009, lixeiramente inferior ao do ano 2005.

GRÁFICO 2. DÉBEDA VIVA/PIB (%)

CADRO 8. EVOLUCIÓN DO ENDEBEDAMENTO NETO

CONSOLIDADO	2009	%A 2009-08	A 2009-08
INGRESOS ACTIVOS FINANCIEROS	0.9	39.3	0.3
GASTOS ACTIVOS FINANCIEROS	120.5	-1.0	-1.3
VARIACIÓN NETA DE ACTIVOS FINANCIEROS	-119.5	-1.3	1.5
INGRESOS PASIVOS FINANCIEROS	850.6	79.6	377.0
GASTOS PASIVOS FINANCIEROS	245.9	-48.1	-227.6
OUTROS	6.5	-	6.5
ENDEBEDAMENTO NETO	598.1	-	598.1

Millóns de €

Na variación neta de pasivos financeiros recóllense un total 6,5 millóns de euros en concepto de ingresos con orixe en fianzas do IGVS.

A variación neta de activos financeiros ascende -119,5 millóns de euros.

Ao volume de investimentos do orzamento consolidado se deben engadir un total de 549,3 millóns de euros (contía que non inclúe o gasto financiado con transferencias procedentes do orzamento de gastos consolidados) materializados nos estados de gastos das sociedades públicas e mais nos orzamentos de capital das mesmas, que, como investimento realizados polos diferentes axentes públicos teñen efecto directo na capitalización das empresas, nas dotacións de infraestruturas públicas e no tecido empresarial e na economía do país

Esta agregación ascende a 1.922,1 millóns, cun incremento do 8,0% sobre o mesmo concepto do orzamento do 2008 (uns 142,7 millóns de euros).

CADRO 9. INVESTIMENTO REAL

	2009	(%) A 2009-08	A 2009-08
ADMINISTRACIÓN XERAL (Cap. 6)	1,142.6	3.5	38.7
* AXUSTES	66.2	6.8	4.2
ORGANISMOS AUTÓNOMOS (Cap. 6)	293.4	5.4	15.0
AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS (Cap. 6)	3.1	-	3.1
** SOCIEDADES E OUTROS ENTES PÚBLICOS	549.3	19.6	90.1
TOTAL	1,922.1	8.0	142.7

Millóns de €

* Axustes SPI

**Só se reflicte o investimento non financiado con transferencias internas

Si temos en conta o total de operacións de capital (Cap. 6+7 do orzamento consolidado) o investimento público inducido pola acción conxunta, en termos consolidados, da Admon xeral, os seus Organismos Autónomos e Axencias Públicas, os Entes, Sociedades Públicas e Fundacións ascende a 3.387,2, cun incremento do 3,9% sobre o ano 2008 e que representa o 5,6% do PIB previsto para Galicia no ano 2009.

CADRO 10. INVESTIMENTO PÚBLICO

	2009	(%) A 2009-08	A 2009-08
ADMINISTRACIÓN XERAL (Cap. 6+7)	2,541.5	1.5	38.7
* AXUSTES	66.2	6.8	4.2
ORGANISMOS AUTÓNOMOS (Cap. 6+7)	484.5	2.1	9.8
AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS (Cap. 6+7)	9.7	-	9.7
** SOCIEDADES E OUTROS ENTES PÚBLICOS	549.3	19.6	90.1
TOTAL	3,287.2	3.9	121.9

Millóns de €

* Axustes SPI

**Só se reflicte o investimento non financiado con transferencias internas

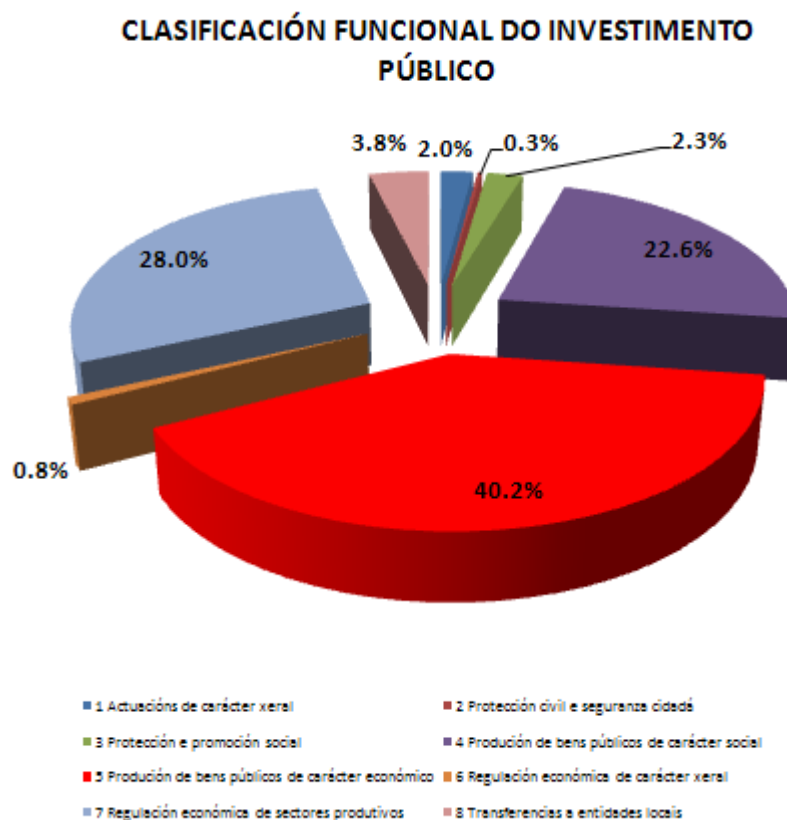
Este investimento inclúe como inmovilizado financeiro do IGAPE un total de 150 millóns de euros, unha dotación excepcional que ten como obxectivo o potenciamento das ferramentas para financiamento empresarial (programas de préstamos directos.Fondos BEI) .

Tamén inclúe as actuacións previstas polas catro empresas públicas XESTUR (Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra) en solo empresarial e residencial.

O 68,2% dos gastos de capital orzamentados incluíndo as sociedades e os entes adícase á investigación, desenvolvemento e innovación, sociedade da información e infraestruturas produtivas e do transporte, así como ao fomento do desenvolvemento empresarial e á dinamización e modernización económica dos sectores produtivos.

O 24,9% destínase aos servizos públicos básicos: sanidade, educación e outros servizos públicos e sociais e protección e promoción social.

GRÁFICO 3. CLASIFICACIÓN FUNCIONAL DO INVESTIMENTO PÚBLICO

Detalle por funcións:

1. Actuacións de carácter xeral: administración xeral ...
3. Protección e promoción social: acción social e promoción social, promoción do emprego ...
4. Produción de bens públicos de carácter social: sanidade, educación, vivenda ...
5. Produción de bens públicos de carácter económico: promoción de solo para actividades económicas, infraestruturas, investigación, desenvolvemento e innovación, sociedade da información
6. Regulación económica de carácter xeral: actuacións económicas xerais e actividades financeiras
7. Regulación económica de sectores produtivos: dinamización económica, desenvolvemento empresarial, turismo, comercio ...

O total de gastos non financeiros do orzamento consolidado ascenden a 11.426,4 millóns de euros, incrementándose no seu conxunto na porcentaxe do 4,2 % respecto ao exercicio anterior (uns 465,6 millóns de euros).

O total do orzamento consolidado ascende a 11.792,8 millóns de euros e representa un crecemento do 2,0 % respecto ao ano 2008.

CADRO 11. INGRESOS TOTAIS

ORZAMENTO CONSOLIDADO	2009	% A 2009-08	A 2009-08
INGRESOS NON FINANCEIROS	10,941.3	-1.3	-140.6
ACTIVOS FINANCEIROS	0.9	39.3	0.3
PASIVOS FINANCEIROS	850.6	79.6	377.0
INGRESOS FINANCEIROS	851.5	79.6	377.3
TOTAL INGRESOS	11,792.8	2.0	236.7

Millóns de €

CADRO 12. GASTOS TOTAIS

ORZAMENTO CONSOLIDADO	2009	% A 2009-08	A 2009-08
GASTOS NON FINANCEIROS	11,426.4	4.2	465.6
ACTIVOS FINANCEIROS	120.5	-1.0	-1.3
PASIVOS FINANCEIROS	245.9	-48.1	-227.6
GASTOS FINANCEIROS	366.4	-38.4	-228.9
TOTAL GASTOS	11,792.8	2.0	236.7

Millóns de €

**CADRO 13. DISTRIBUCIÓN DOS ORZAMENTOS POR SECCIÓNS
ORZAMENTARIAS**

CONSOLIDADO				
Sección	2008	2009	Variación absoluta	% A
Parlamento	21.74	21.52	-0.22	-1.0
Consello de Contas	7.68	7.98	0.31	4.0
Consello da Cultura Galega	3.25	3.15	-0.10	-3.2
Presidencia da Xunta	207.90	213.50	5.60	2.7
Vicepresidencia da Igualdade e Benestar	493.52	546.65	53.13	10.8
C. Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza	219.33	217.88	-1.45	-0.7
C. Economía e Facenda	177.71	181.25	3.53	2.0
C. Política Territorial, Obras Públicas e Transportes	580.09	619.23	39.14	6.7
C. Educación e Ordenación Universitaria	2,287.43	2,389.31	101.88	4.5
C. Innovación e Industria	369.15	382.26	13.10	3.5
C. Medio Rural	629.60	640.62	11.02	1.8
C. Cultura e Deporte	184.63	178.66	-5.97	-3.2
C. Sanidade	3,440.08	3,546.75	106.67	3.1
C. Pesca e Asuntos Marítimos	234.29	206.77	-27.52	-11.7
C. Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible	217.20	222.62	5.43	2.5
C. Traballo	377.63	419.91	42.28	11.2
C. Vivenda e Solo	119.93	117.36	-2.57	-2.1
Consello Consultivo de Galicia	2.38	2.35	-0.03	-1.4
Transferencias a Corporación Locais	949.88	965.58	15.71	1.7
Débeda Pública da Comunidade Autónoma	619.31	393.04	-226.27	-36.5
Gastos de diversas consellerías	81.74	140.98	59.24	72.5
TOTAL Administración Xeral	11,224.47	11,417.385495	192.92	1.7
Servizo Galego de Promoción da Igualdade	10.84	9.65	-1.18	-10.9
Escola Galega da Administración Pública	5.18	4.17	-1.01	-19.5
Centro Estudos X.E.S.P. Galicia		2.40	2.40	-
Academia Galega de Seguridade Pública	3.28		-3.28	-100.0
Instituto Galego de Estatística	5.40	5.20	-0.20	-3.7
Tribunal Galego de Defensa da Competencia	0.94	0.90	-0.04	-4.0
Axencia galega protecc. Leg Urb		4.54	4.54	-
Instituto Galego de Consumo	8.23	8.28	0.05	0.6
SERGAS	3,531.86	3,655.70	123.84	3.5
Augas de Galicia	160.33	164.99	4.66	2.9
Instituto Seguridade e Saude Laboral		10.71	10.71	-
Fondo Galego de Garantía Agraria	64.02	59.29	-4.74	-7.4
Instituto Galego de Vivenda e Solo	114.24	126.76	12.51	11.0
TOTAL OO.AA.	3,904.32	4,052.578147	148.26	3.8
Axencia Galega de Industrias Culturais	9.38	14.55	5.18	n.a
TOTAL Axencias Públicas Autonómicas	9.38	14.55	5.18	n.a
TOTAL Consolidado	11,556.12	11,792.82	236.70	2.0

Millóns de €

CADRO 14. RELACIÓN SOCIEDADES, E OUTROS ENTES PÚBLICOS INCLUÍDOS NO ORZAMENTO DA COMUNIDADE AUTÓNOMA 2009

SOCIEDADES MERCANTÍS	ENTES E FUNDACIÓNS
Redes de Telecomunicación Galegas, S.A.	Compañía de Radiotelevisión de Galicia e Sociedades
Centro Europeo Empresas e Innovación de Galicia,S.A.	Axencia Galega de Emerxencias
SODIGA, S.C.R.	Consello Económico e Social
Sociedade Pública de Investimentos de Galicia, S.A.	Instituto Galego de Promoción Económica
Xes Galicia, S.A.	CIXTEC
Autoestrada Alto de Santo Domingo - Ourense	Portos de Galicia
S.A. de Xestión do Centro Supercomputación de Galicia	Instituto Enerxético de Galicia
Galicia Calidade, S.A.	Axencia Galega de Desenvolvemento Rural
Sociedade Imaxe e Promoción Turística de Galicia,S.A.	Instituto Galego da Calidade Alimentaria
S.A. para o Desenvolvemento Comarcal de Galicia	Fundación Pública Cidade da Cultura de Galicia
Empresa Pública de Servizos Agrarios Galegos S.A.	Instituto Galego de Oftalmoloxía
S.A. Xestora do Banco de Terras de Galicia	F. P. Escola Galega de Administración Sanitaria
Xenética Fontao, S.A.	Fundación Pública Urxencias Sanitarias Galicia - 061
S.A. de Xestión do Plan Xacobeo	Fundación Pública Centro de Transfusión de Galicia
Galaria Empresa Pública de Servizos Sanitarios S.A.	Fundación Pública de Medicina Xenómica
Sociedade Galega do Medio Ambiente, S.A.	Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño
Xestión Urbanística de A Coruña, S.A.	Obras e Servizos Hidráulicos
Xestión Urbanística de Lugo, S.A.	Consello Galego de Relacións Laborais
Xestión Urbanística de Ourense, S.A.	
Xestión Urbanística de Pontevedra, S.A.	

CADRO 15. INVESTIMENTO PÚBLICO A TRAVÉS DE SOCIEDADES OUTROS ENTES PÚBLICOS DEDUCIDOS DOS SEUS ESTADOS DE GASTO

SOCIEDADES E OUTROS ENTES PÚBLICOS	2009
*Investimento	825.1
Axustes	275.7
Investimento real	549.3

Millóns de €

2.- AS PRIORIDADES DO GOBERNO E A SÚA MATERIALIZACIÓN NO ORZAMENTO CONSOLIDADO

OBXECTIVOS DE POLÍTICA ECONÓMICA DO GOBERNO EN GALICIA EN 2009

1. Crecemento do PIB: 1.3%

É dicir, un obxectivo de incrementar o PIB galego tres décimas por enriba da media española, o que resulta factible se se considera que, na primeira metade de 2008, o produto interior de Galicia experimentou unha progresión interanual do 2.8%, superior en seis décimas á cifra correspondente ao conxunto do estado.

Tendo en conta a fase do ciclo na que se emprazará 2009, ese mellor resultado relativo fundamentarase nunha inferior caída do principal compoñente da demanda interna, o consumo privado, e nunha maior contribución do sector exterior ao crecemento do PIB.

Ese avance do PIB é necesario para seguir avanzando no proceso de converxencia do nivel e das condicións de vida de Galicia con respecto a España e á Unión Europea. Convergencia que, nos tres últimos anos, intensificou o seu ritmo de forma notable, posto que a distancia entre o PIB per cápita galego e o de UE-27 -contabilizados en termos de paridade de poder de compra- reduciuse en 4.5 puntos porcentuais, equivalendo o primeiro ao 88.5% do segundo en 2007. Polo tanto, o goberno galego non renuncia, malia a crise que padece a economía mundial, a seguir mantendo a velocidade de converxencia para igualar, nun prazo razoable, a nosa renda real por habitante coa media europea.

2. Mantemento do emprego

Os escenarios macroeconómicos que acompañan aos presupostos xerais do estado formulan un descenso do 0.5% do emprego, en termos de Contabilidade Nacional. O obxectivo do goberno galego é o mantemento da poboación ocupada nun nivel moi próximo a 1.2 millóns de persoas para o conxunto de 2009, é dicir, como media dos catro trimestres, sendo previsible que na primeira metade do ano se rexistre unha inflexión á baixa que se verá compensada no segundo semestre.

Como consecuencia do incremento da poboación activa, en torno a un 1.5%, o paro experimentaríase unha suba, co resultado final de que a taxa de paro se elevaría ata unha media anual do 10.4%, dous puntos por debaixo da media estatal.

PRIORIDADES DO ORZAMENTO

Nun marco de Orzamentos anticrise para o ano 2009, os criterios para a elaboración das contas públicas centráronse basicamente na procura de maior eficacia e eficiencia no gasto, no impulso á dinamización da economía e no reforzo das políticas sociais. A promoción da igualdade de oportunidades entre homes e mulleres insertouse na programación xeral e no deseño das actuacións obxecto de financiamento e tamén o cumprimento das medidas contidas no Diálogo Social e o Acordo pola competitividade de Galicia 2008-2011.

O goberno concentra os seus esforzos orzamentarios en nove prioridades que considera estratéxicas para favorecer a creación de emprego, garantir o desenvolvemento das políticas sociais e mitigar os efectos da crise sobre a actividade económica.

Estas nove prioridades absorben no seu conxunto 8.318 millóns para actuacións en gasto social e produtivo nun marco de austeridade do gasto público.

No gasto social hai cinco prioridades estratéxicas: o emprego, os servizos sociais e a dependencia, o transporte público, a vivenda e a sanidade. Están dotadas con 5.066 millóns, 266 millóns mais que no pasado exercicio para actuacións que favorezan, de xeito subliñable, o acceso ao emprego. Pero tamén para estender e incrementar a calidade dos servizos sociais e sanitarios, medidas que reforcen as políticas de apoio ás familias e a consolidación do sistema de atención a persoas en situación de dependencia. Inclúe accións que permiten facilitar o acceso á vivenda en venda ou aluguer, que apoien a rehabilitación do patrimonio residencial edificado, actuacións que van configurando o plan de transporte público integrado con coordinación das diferentes redes e modalidades de transporte.

As prioridades estratéxicas no ámbito produtivo son: a educación, o I+D+i e a sociedade da información, e tamén as infraestruturas produtivas que doten dunha mellor conectividade e accesibilidade ao territorio e o apoio á actividade empresarial. Estas prioridades teñen un orzamento de 3.252 millóns no 2009, 299 millóns mais que no ano anterior para mellorar a formación do capital humano e aumentar a produtividade e a competitividade da nosa economía, a partir da xeración de innovación, o estímulo da capacidade emprendedora e o apoio a sociedade do coñecemento.

DINAMIZACIÓN DA ECONOMÍA/ ACORDO POLA COMPETITIVIDADE

Nestes Orzamentos concrétanse as medidas do goberno para o escenario de crise económica internacional que tamén afronta a sociedade galega e que resúmense en dotar de maior número de instrumentos de apoio ao investimento das empresas e emprendedores para impulsar o crecemento económico e a creación de emprego.

A actitude proactiva do goberno dende o comezo da crise conclúe na plasmación, nos Orzamentos do 2009, dun conxunto de medidas, algunhas pioneiras no ámbito da administración, que facilitan o financiamento para necesidades de circulante, para refinanciamento de pasivos e para ampliación de capital e que se engaden as fórmulas usuais de préstamo, aval e capital risco.

O cumprimento das medidas contidas no Acordo pola competitividade de Galicia 2008-2011, asinado cós axentes sociais este ano, reflíctese na orzamentación con maior investimento en todas as actuacións dos cinco eixes que articulan o Acordo e incrementan o seu gasto total en 277 millóns, un 12,7% mais que no 2008. Concéntrase este incremento nos programas e proxectos en relación coas prioridades orzamentarias.

Eixes	2009	% Δ 2009-08
1. Desenvolvemento e modernización empresarial	403	66,0
2. Demografía, mercado de traballo e capital humano	360	14,3
3. I+D+i e Sociedade da Información	163	10,5
4. Redes de transporte e infraestruturas enerxéticas	597	7,6
5. Medio ambiente e territorio	656	2,1

Realízase un notable esforzo no primeiro eixe que recolle as medidas para apoiar o desenvolvemento e a modernización empresarial onde o incremento é dun 66%.

Fortalécese notablemente o eixe dous que concentran as actuacións de fomento da empregabilidade, as medidas de emprego contidas no Acordo reciben unha aportación un 14,3% superior ao ano anterior. No marco das medidas de impulso a creación de emprego destacan o programa de incentivos á contratación, dotado con 78 millóns de euros, para fomentar a creación de emprego de calidade e os incentivos á contratación de desempregados, así como a posta en marcha de políticas activas de emprego e de actuacións específicas para sectores con dificultades especiais.

Tamén cabe subliñar o incremento no eixe tres da sociedade do coñecemento que medra un 10,5% mais que no exercicio anterior. Dentro deste eixe as dotacións destinadas a I+D+i ascenden a 143 millóns, 8,8 máis que no 2008.

Nestes Orzamentos continúa o compromiso coa Educación que incrementa o seu presuposto nun 5% e recibe 2.400 millóns. É salientable o reforzo financeiro ao sistema universitario galego e a súa promoción científica e técnica, o investimento para o Plan de financiamento das Universidades crece en 20 millóns. Tamén destaca o aumento de recursos na ensinanza primaria e nas ensinanzas especiais. Esforzos que aumentarán a cualificación do noso capital humano como a posta en marcha do II Plan de Formación Profesional, os programas de cualificación profesional e de diversificación curricular, a ampliación de servizos complementarios nos centros de ensino, con máis de 500 prazas adicionais en servizos de comedor ou as maiores dotacións para actividades extraescolares e deportivas.

O investimento en infraestruturas de transporte crece un 7,7% respecto do ano anterior, cós obxectivos de continuar completando a rede viaria de altas prestacións e de mellorar a accesibilidade nos ámbitos comarcais e aos eixos de articulación territorial para reforzar o soporte das actividades económicas. Á seguridade viaria destínanse 35 millóns de euros para a eliminación de tramos de concentración de accidentes (7,8% máis) e invístense 61 millóns de euros na conservación e mantemento de estradas.

POLÍTICAS SOCIAIS

Os Orzamentos do 2009 apoian de xeito decidido as actuacións e programas que favorezan a mellora e extensión dos servizos de benestar.

Os servizos sociais e a dependencia, o transporte público, a vivenda e a sanidade, prestacións básicas que garanten o incremento da cohesión social con políticas redistributivas para os colectivos mais desfavorecidos, contan nestes Orzamentos con financiamento suficiente para ampliar a calidade e cantidade dos servizos sociais, especialmente, os incluídos no ámbito da asistencia á dependencia que están dotados con 570 millóns de euros, aumentando o seu orzamento nun 10,7% mais que no 2008. O sistema galego de atención á dependencia e á promoción da autonomía persoal, recibe un 33% de recursos máis que en 2008 para atender a 34.000 dependentes, duplicando a cifra do ano anterior, atendidos en centros de día, residencias, no seu contorno familiar ou a través de axuda no fogar.

As políticas sociais prioritarias dótanse de maiores recursos có obxecto de mellorar e incrementar a calidade de vida.

Os recursos para Sanidade aumentan en 149 millóns de euros no ano 2009 para cubrir as demandas de novos equipamentos e nova tecnoloxía nos servizos sanitarios como a receita electrónica que permitirán incrementar a calidade das prestacións. Aumentan as dotacións para atención primaria en 53 millóns de euros, impulsase o Plan de atención integral á saúde da muller coa implantación da vacina contra o virus do papiloma humano e incorporación de novas tecnoloxías. A Sanidade recibe no seu conxunto unha achega de 3.788 millóns.

O fomento das políticas de igualdade e protección e apoio as mulleres reciben especial atención polo que duplícase a dotación das accións para a igualdade, protección e promoción da muller .

O compromiso da Xunta de Galicia para garantir o acceso a unha vivenda digna queda reflectido no Orzamento para 2009. Os programas de vivenda crecen un 7,7% respecto do ano anterior. Para promover o acceso á vivenda destínanse 109 millóns de euros, 10,5 % máis que en 2008. As actuacións para fomentar a rehabilitación e a vivenda de calidade, reciben 76 millóns de euros, tamén incrementáanse as axudas para adquisición de vivendas de promoción pública autonómica, as bolsas de aluguer e a rehabilitación dos centros históricos, áreas de renovación urbana, núcleos rurais e costeiros.

Outra prioridade nestes Orzamentos son as actuacións para mellorar e ampliar o ámbito de actuación das políticas de transporte público, tanto de mercadorías como de pasaxeiros, que reciben un 8,6% mais que no 2008 para poñer en marcha o novo sistema de transporte público. As medidas de ordenación e inspección do transporte incrementan su presuposto en 6 millóns de euros sobre o 2008, para actuacións nun sistema tarifario integrado e cun medio de pago común, para a redución de tarifas e transbordo gratuíto con tarxeta de transporte metropolitano, para a coordinación das diferentes redes de transporte, para a mellora da oferta de servizos de transporte interurbano e para cumprir cos obxectivos recollidos no Petragal, programa de apoio aos transportistas, que incrementa nun 21% a súa dotación.

As prioridades do Orzamento de 2009 desenvolveranse no marco do crecemento sostible cumprindo coas esixencias da sustentabilidade e atendendo as necesidades de salvagarda, conservación, mellora e

promoción do medio ambiente, coa valorización do medio rural e litoral para aproveitar as súas potencialidades.

OBXECTIVOS TERRITORIAIS

O reequilibrio territorial segue a ser un obxectivo transversal nestes Orzamentos para poñer en valor o territorio e reforzar a cohesión social, mediante políticas de vertebración territorial, de promoción económica, equipamento social e de sustentabilidade ambiental.

Para o ano 2009, as actuacións de reequilibrio territorial elévanse a 382 millóns de euros, un 15,3 % máis que no ano anterior. Son 51 millóns de euros máis que en 2008 para actuacións nos concellos incluídos nas catro zonas de intervención do Plan de Reequilibrio. Esta partida inclúe actuacións por un mínimo de 12 millóns de euros para a recuperación das zonas afectadas por encoros destinados á produción de enerxía hidroeléctrica.

Ao Plan Costa da Morte destínanse 45 millóns de euros, un 25% mais que no exercicio anterior e no caso do Plan para o desenvolvemento integral das comarcas de Ferrol, Eume e Ortegal o incremento concéntrase nas axudas ás empresas para os proxectos que se promovan nos concellos das tres comarcas.